

Vlaams
Parlement

stuk **1817** (2012-2013) – Nr. 2
ingediend op 21 januari 2013 (2012-2013)

Ontwerp van decreet

houdende instemming met het verdrag
van de Raad van Europa
inzake de toegang tot officiële documenten,
opgemaakt in Tromsø op 18 juni 2009

Verslag

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden en Internationale Samenwerking
uitgebracht door de heer Karim Van Overmeire

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Frank Creyelman.

Vaste leden:

de heren Paul Delva, Ward Kennes, mevrouw Sabine Poleyn, de heer Johan Verstreken;
de heer Frank Creyelman, mevrouw Marijke Dillen, de heer Christian Verougstraete;
de dames Ann Brusseel, Fientje Moerman;
mevrouw Mia De Vits, de heer Jan Roegiers;
de heren Marc Hendrickx, Karim Van Overmeire;
de heer Peter Reekmans;
de heer Luckas Van Der Taelen.

Plaatsvervangers:

de heer Lode Ceysens, mevrouw Cindy Franssen, de heren Peter Van Rompuy, Veli Yüksel;
de heren Johan Deckmyn, Stefaan Sintobin, Wim Wienen;
de heren Jean-Jacques De Gucht, Bart Tommelein;
de heer Philippe De Coene, mevrouw Fatma Pehlivan;
de dames Danielle Godderis-T'Jonck, Liesbeth Homans;
de heer Jurgen Verstrepen;
de heer Bart Caron.

Toegevoegd lid:

de heer Christian Van Eyken.

Stukken in het dossier:

1817 (2012-2013) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

De Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden en Internationale Samenwerking behandelde op 15 januari 2013 het ontwerp van decreet houdende instemming met het verdrag van de Raad van Europa inzake de toegang tot officiële documenten, opgemaakt in Tromsø op 18 juni 2009.

1. Inleidende uiteenzetting door de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid

Minister-president *Kris Peeters* spitst zijn toelichting bij het ontwerp van decreet toe op drie punten: de totstandkoming van het verdrag, het doel en de inhoud ervan en Vlaanderen en de openbaarheid van bestuur.

1.1. Totstandkoming van het verdrag

Op 21 februari 2002 nam het Comité van Ministers van de Raad van Europa een aanbeveling inzake de toegang tot officiële documenten aan. In die aanbeveling werd gewezen op het belang van transparantie van de overheidsadministratie en de beschikbaarheid van informatie van algemeen belang in een pluralistische, democratische samenleving. Deze aanbeveling was de voornaamste inspiratiebron voor het voorliggende verdrag.

Het Directiecomité voor Mensenrechten kreeg de opdracht een verdrag op te stellen. Het was de bedoeling om op basis van de verschillende nationale wetgevingen een aantal bepalingen vast te leggen die reeds in verschillende lidstaten van toepassing waren en die ook aanvaardbaar waren voor de lidstaten die nog geen soortgelijke wetgeving hadden.

Via een stapsgewijze benadering werd voldoende steun verkregen om uiteindelijk een ontwerp van verdrag uit te werken. Het verdrag werd in juni 2009, naar aanleiding van een conferentie van de ministers van Justitie van de lidstaten van de Raad van Europa, opengesteld voor ondertekening.

1.2. Doel en inhoud van het verdrag

Het verdrag is een juridisch bindend instrument dat toegang verleent tot officiële overheidsdocumenten. Elke verdragspartij waarborgt voor iedereen het recht om op verzoek toegang te hebben tot officiële documenten die in haar bezit zijn. Daartoe schrijft zij in haar wetgeving de nodige maatregelen in, maar zij heeft het recht om bij wet in bepaalde gevallen de toegang te beperken of te weigeren. De overheid stelt het publiek in kennis van het recht op toegang tot officiële documenten en haar overheidsdiensten helpen om die documenten te identificeren. De aanvrager is niet verplicht een reden op te geven waarom hij of zij toegang wenst te krijgen en in geval van een weigering is beroep mogelijk.

1.3. Vlaanderen en de openbaarheid van bestuur

Met het decreet van 23 oktober 1991 betreffende de openbaarheid van bestuursdocumenten in de diensten en instellingen van de Vlaamse Executieve, was de Vlaamse overheid het eerste hogere bestuursniveau in België dat het algemene principe van de openbaarheid van bestuursdocumenten aanvaardde. In de daaropvolgende jaren deden zich belangrijke rechtsontwikkelingen voor die een grondige inhoudelijke evaluatie en aanpassing van het decreet noodzakelijk maakten.

Het decreet van 26 maart 2004 bracht alle instellingen die onder de Vlaamse bevoegdheid vallen, meteen onder het toepassingsgebied van één enkel Openbaarheidsdecreet. Van de gelegenheid werd ook gebruikgemaakt om enkele onduidelijkheden en knelpunten weg te werken. De samenstelling en de werking van de enige beroepsinstantie werd geregeld bij

het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007. In het voorliggende verdrag staan geen bepalingen die onverzoenbaar zijn met het bestaande decreet.

Tot slot stipt de minister-president nog aan dat bij het uitwerken van het Archiefdecreet van 9 juli 2010 reeds rekening werd gehouden met een aantal van de bepalingen van dit verdrag. Hij hoopt dan ook dat het voorliggend ontwerp van decreet tot instemming met het verdrag bij consensus zal worden goedgekeurd.

2. Bespreking

De heer *Karim Van Overmeire* heeft geen opmerkingen over het verdrag, maar vestigt de aandacht op het gezamenlijke advies van de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (SARiV) en de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken (VLABEST). Daarin wordt onder meer de suggestie gedaan om de werking van de Groep van Specialisten – een orgaan dat in uitvoering van artikel 11 van het verdrag zal worden samengesteld – actief op te volgen en om iemand namens Vlaanderen voor te stellen om daar deel van uit te maken. Het gaat om een groep van tien tot vijftien specialisten die voor een termijn van vier jaar worden aangewezen. Zal er een initiatief worden genomen voor het voorstellen van een Vlaamse specialist?

De heer *Ward Kennes* merkt op dat Vlaanderen een goede reputatie heeft op het vlak van de openbaarheid van bestuur en de toegang tot overheidsdocumenten. Bovendien heeft de Vlaamse decreetgever al geanticipeerd op een aantal onderdelen van het voorliggende verdrag. Vlaanderen moet een voortrekkersrol blijven spelen bij de actieve openbaarheid van bestuur en dit verdrag kan daarbij een stimulans zijn.

Minister-president *Kris Peeters* wijst erop dat het verdrag in werking treedt nadat tien lidstaten hebben bekendgemaakt dat zij zich gebonden achten door het verdrag. Dat is voorlopig nog niet het geval. Na de inwerkingtreding zal onder meer artikel 11, over de Groep van Specialisten inzake de toegang tot officiële documenten, verder moeten worden uitgewerkt. De vraag van SARiV en VLABEST zal worden meegenomen bij het intra-Belgisch overleg dat onder meer hieromtrent nog zal moeten gebeuren.

3. Stemmingen

3.1. *Artikelsgewijze stemming*

De artikelen 1 en 2 van het ontwerp van decreet worden aangenomen bij unanimité van 9 stemmen.

3.2. *Stemming over het geheel*

Het ontwerp van decreet houdende instemming met het verdrag van de Raad van Europa inzake de toegang tot officiële documenten, opgemaakt in Tromsø op 18 juni 2009, wordt eveneens aangenomen bij unanimité van 9 stemmen.

Frank CREYELMAN,
voorzitter

Karim VAN OVERMEIRE,
verslaggever